

MAGISTRÁT MĚSTA LIBEREC

*odbor životního prostředí
oddělení památkové péče*

Nám. Dr. E. Beneše č. 1, 460 59 Liberec 1
tel.: 485 244 861, IDDS: 7c6by6u, el. podatelna: posta@magistrat.liberec.cz

Č.j. MML/ZPPP/Bit/246657/17-SZ219929/17/5 Vyřizuje: Mgr. Bittnerová V Liberci 24. 11. 2017
Tel: 485 244 888

Statutární město Liberec

IČ 00262978

nám. Dr. E. Beneše 1/1

460 59 Liberec 1

Věc: závazné stanovisko k výměně a repasi 26 ks okenních výplní v 1. NP v Liberci, náměstí Dr. E. Beneše č. p. 1 – radnice, st. p. č. 1, k. ú. Liberec

Magistrát města Liberec, odbor životního prostředí, oddělení památkové péče, jako orgán státní památkové péče dle § 25 odst. 1, příslušný dle § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění, vydává dle § 14 odst. 1 téhož zákona v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, toto

závazné stanovisko:

v souladu s § 14 odst. 3 památkového zákona je záměr výměny a repase 26 ks okenních výplní v 1. NP v Liberci, na náměstí Dr. E. Beneše č. p. 1 – radnice, st. p. č. 1, k. ú. Liberec, dle předložené stavebně technické studie s přílohami – odborný odhad nákladů, výpis oken s popisem, půdorys s identifikací okenních pozic a popis dílenského restaurování oken, zpracované firmou Antikhaus, spol. s r. o., IČO 15889 173, Ještědská 357, Rychnov u Jablonce n. N., v říjnu 2017, jejímž předmětem je řešení neuspokojivého stavu okenních výplní v 1. NP objektu, které jsou ve špatném stavebnětechnickém stavu, kdy objekt je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod číslem rejstříku 19126/5-4114 a zároveň je součástí historického jádra města Liberec, prohlášeného dne 10. 9. 1992 vyhláškou MK ČR č. 476/92 za městskou památkovou zónu

p ř í p u s t n ý při splnění následujících podmínek:

1. Okna č. 0.16, 0.18, 0.19, 0.20, 0.26 budou rovněž repasována, nikoliv vyměněna.
2. Okna budou provedena v klasickém jednoduchém zasklení.
3. Před zahájením prací a v celém průběhu stavby budou konány pravidelné kontrolní prohlídky k upřesnění postupu prací a veškerých detailů navržených stavebních zásahů za účasti zástupce vlastníka, (zhotovitele) a zástupců státní památkové péče. Zahájení prací bude oznámeno orgánu státní památkové péče v předstihu nejméně 10 dní.

statutární město Liberec
Doruceno: 29.11.2017
CJ MML 248652/17
listy:1 přílohy:1

mmlbes65585541

Odůvodnění:

Magistrát města Liberec, odbor životního prostředí, oddělení památkové péče, obdržel dne 23. 10. 2017 žádost o vydání závazného stanoviska k výše uvedené věci podanou Statutárním městem Liberec, IČ 00262978, nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec 1.

Správní orgán posuzoval přípustnost věci z hledisek zájmů státní památkové péče, neboť dotčený objekt je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod číslem rejstříku 19126/5-4114 a zároveň je součástí historického jádra města Liberec, prohlášeného dne 10. 9. 1992 vyhláškou MK ČR č. 476/92 za městskou památkovou zónu.

Žadatelem byla předložena stavebně technická studie, odborný odhad nákladů, výpis oken s popisem, půdorys s identifikací okenních pozic a popis dílenského restaurování oken, vše zpracované f. Antikhaus, spol. s r. o., IČO 15889 173, Rychnov u Jablonce n. N., v říjnu 2017.

Záměrem je řešení neuspokojivého stavu okenních výplní v 1. NP objektu. Okna jsou ve špatném stavebnětechnickém stavu a některá okna jsou již zcela nefunkční. Rámy a křídla jsou z měkkého masivu z doby stavby budovy, vykazují značný stupeň opotřebení, netěsní a nelze je ve většině případů otvírat. Některé rámy oken vykazují známky napadení hnilobou, zejména ve spodních vlysech rámu, kde je patrné i poškození dřevěné špalety. Sklenářský tmel je vypraskaný a u některých oken vypadaný. Není tak zaručeno utěsnění skla ve styku s křídlem, kde dochází k zatékání vody, která působí značné škody na spodních vlysech a čepích, zde se křídla rozpadají. Tmel špatně odolává povětrnosti – zvětrává a vypadává. U okenních křídel je patrné značné svěšení i vertikální deformace profilů, přičemž spodní kusy rovněž vykazují stopy poškození hnilobou a povětrnostními podmínkami. Na základě dostupných údajů, stáří oken a zhodnocení stavu byla doporučena výměna oken v plném počtu 26 ks oken, z čehož 7 oken je opravitelných.

Předložený záměr byl v rozpracovanosti konzultován s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Liberci.

Výměna oken:

Osazení oken ve špaletě, kde se nezmění dokumentačně cenný charakter architektonických prvků stavby, při respektování členění a profilace oken. Nová okna budou řešena jako pohledová **kopie původních oken**, kde venkovní i vnitřní rovina okna (křídel a rámu) bude zachována včetně původního vzhledu, charakteru a profilace u uliční i dvorní fasády. Provedení oken bude tedy pohledová kopie původních oken s úzkými profily rámu a křídel bez průmyslových (přiznaných) spár. Okna budou na vnitřní rovině opatřena celoobvodovým vyměnitelným těsněním na bázi EPA nebo silikonu v barvě oken. Rám okna bude proveden v historickém profilu spodního vlysu bez výtokových otvorů dle profilu stávajících rámu, aby se zachoval vzhled rámu a také z důvodu znemožnění zadržení vody ve spodní části rámu. Rám je spojen čepováním bez přiznané (průmyslové) rohové spáry. Uvedené výměny budou provedeny citlivým způsobem s ohledem na historickou hodnotu uvedené stavby se zachováním původní profilace a dimenzí profilů. Nátěr nových oken bude proveden v souladu s provedeným průzkumem barevného odstínu. Okenní olivy budou odborně opraveny a přeneseny zpět na repliky oken.

Repase oken:

Okno bude ze stavebního otvoru vyjmuto maximálně šetrným způsobem s ohledem na technický stav oken a ostění. Nejprve bude odstraněna napojovací dřevěná lišta, dále pak

parapet a poté bude odsekána omítka v rozsahu umožňujícím bezpečné vyjmutí okna ze stavebního otvoru. Po odsekání zdíciho materiálu bude provedeno odříznutí ocelových skob upevňujících rám okna ve stavebním otvoru. Po jejich uvolnění proběhne samotné vyjmutí okenního rámu pokud možno bez páčidel, šetrným způsobem. Okna budou v dílně odstrojena. Nejprve bude provedena opatrná demontáž funkčních ovládacích prvků, jako jsou táhlové otvárače, spojovací kování a uzavírací prvky. Dále bude provedena demontáž zasklení a to tak, aby nedošlo k poškození zasklívací drážky. Poté proběhne odstranění nátěru, jež proběhne maximálně šetrným způsobem a to tak, že se nátěr ohřeje horkým vzduchem a po jeho změknutí sejme stahovací špachtlí. Odstraňování nátěru musí být provedeno tak, aby nedocházelo ke spálení dřeva. Zbytkový nátěrový film pak bude stažen cidlinou na čisté dřevo. To bude poté obroušeno smirkovým papírem. V průběhu realizace odstrojení a přípravy bude průběžně pořizována fotodokumentace, zejména pak po provedení odstranění nátěru a očištění. Po té proběhne další zhodnocení stavu a kontrola. Dále proběhne demontáž, odstranění a postupné nahrazení nepoužitelných a neopravitelných částí dřev, a to zejména venkovních křídlových okapnic a to vždy s ohledem na jejich konkrétní stav. V případě výměny jiných anebo větších částí profilů budou tyto zhotoveny ve stejné profilaci a dimenzích. Vyspravování prasklin, mechanického poškození, destrukčních úprav a dalších větších poškození bude prováděno dřevěnými lamelami. Menší poškození, jako vlasové trhliny, otvory po hřebíčcích a menší mechanická poškození, budou tmeleny vhodným tmelem, ovšem pouze na vnitřních stranách, které budou v bílé barvě. V rámci kompletace a přípravy bude okno opět slepeno, kovové části budou ošetřeny a okno bude obroušeno a připraveno pro povrchovou úpravu. Po provedení přebroušení povrchu brusnými houbičkami o zrnitosti 180 bude proveden základní nástrík přípravkem Aidol GL-250 a opětovné přebroušení (stržení jemných stojících vláken). Dále bude aplikována 2x vrchní vrstva v odstínu dle původních oken. Okno bude po provedení povrchové úpravy zaskleno plochým řezaným sklem o síle 4mm do zasklívací drážky pomocí upevňovacích ocelových trojúhelníků a zatmeleno sklenářským tmelem. Vitráž bude restaurována a přenesena zpět do okna. Demontované funkční prvky budou očištěny od zbytků barev a nečistot. Po vyleštění povrchů mosazných částí nebude provedeno lakování povrchů a budou montovány zpět v autentickém stavu, čímž bude zachován přirozený vývoj stárnutí. Pohyblivé funkční části budou promazány vhodným olejem nebo mazacím tukem. Silně deformované rámové protiplechy jazyčkových uzávěrů budou nahrazeny novými, ve shodném provedení. Ovládací kličky budou očištěny a ošetřeny stejným způsobem.

Konstrukce a architektonické řešení okenních rámu a křídel mají velký vliv na vnější vzhled staveb, vnímání interiérů i na prostředí historických sídel. Prostředkem péče o zachování kulturně-historických hodnot jednotlivých budov i jimi tvořeného architektonického prostředí je ochrana původních prvků tam, kde dosud existují, užívání tradičních materiálů a postupů při obnovách a respektování (neměnění) historického architektonického výrazu, což mimo jiné předpokládá náhradu dožilých hodnotných prvků a konstrukcí shodnými. Při výměně okenních výplní je nutné pečlivě dbát na použití stejného materiálu a na zachování autentické podoby historických oken včetně všech jejich částí. Jedná se především o dodržení autentického tvaru a členění, dále podoby, rozměrů, profilace, barevnosti a detailů všech součástí. (srov. Schubert, A.: *Péče o výplně historických okenních a dveřních otvorů*, Praha: NPÚ – Ústřední pracoviště, 2004, s. 11).

Správní orgán upozorňuje, že před započatím prací, musí vlastník svolat koordinační schůzku, a to v předstihu nejméně 10 dní. Na té bude upřesněn postup prací a harmonogram kontrolních dnů. Kontrolní dny musí být svolávány s ohledem na nutnost respektovat při realizaci již použité technologie, neboť tyto postupy zaručují celistvost vzhledu objektu. Zájmem památkové péče je udržení konzervačního přístupu, tj. v tomto případě uchování maxima původních konstrukcí a povrchových úprav. Podmínky, tak jak jsou uvedeny ve

výrokové části rozhodnutí, zohledňují skutečnost, že se jedná o nemovitou kulturní památku, a proto musí být provedena u oken č. 0.16, 0.18, 0.19, 0.20, 0.26 repase, nikoliv vyměněna. Zamýšlené práce tak zabezpečí zachování kulturně-historických hodnot objektu.

Zdejší úřad přezkoumal, zda záměr výměny a repase oken odpovídají požadavkům na ochranu a uchování kulturně-historických hodnot, zda vedou k naplnění účelu zákona o státní památkové péči a zda nejsou v rozporu se současným stavem poznání. Realizace výše uvedené věci, přispěje ke zlepšení jejího stavu a především výrazně omezí další destrukci.

Na základě prohlídky lze konstatovat, že stav oken je úměrný jejímu stáří. Z výše uvedených důvodů je záměr provedení navržených prací žádoucí. Samotný zásah přispěje k celkové záchraně a obnově památky a k lepší prezentaci tohoto cenného díla. Z tohoto důvodu jsou z hledisek zájmů státní památkové péče navržené práce přípustné při splnění výše uvedených podmínek.

Správní orgán vydává závazné stanovisko na základě prohlídky dotčených oken v objektu a písemného stanoviska Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci zn. NPÚ-353/85112/2017 ze dne 21. 11. 2017, které orgán obdržel dne 22. 11. 2017 a po posouzení všech podkladů a dokladů, které jsou nedílnou součástí tohoto spisu.

Poučení:

Proti tomuto stanovisku se nelze samostatně odvolat. V souladu s ust. § 149 odst. 1 správního řádu je obsah tohoto stanoviska závazný pro výrokovou část rozhodnutí vydaného podle zvláštních předpisů (stavebního zákona), odvolání proti obsahu tohoto stanoviska lze uplatnit ve stavebním řízení.

MAGISTRAT MĚSTA
LIBEREC
STATUTÁRNÍHO PROSTŘEDÍ [2]

Ing. Jaroslav Rašín
vedoucí odboru
životního prostředí

Obdrží:

- Statutární město Liberec, IČ 00262978, nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec 1

Na vědomí:

- Národní památkový ústav, územní odborného pracoviště v Liberci, Jablonecká 642/23, IČ 75032333, 460 01 Liberec

1 x pro spis